

EVROPSKO
RAČUNSKO
SODIŠČE

SL

Mnenje 03/2022

(v skladu s členom 322(2) PDEU)

**o predlogu Komisije za uredbo
Sveta o načinih in postopkih
za dajanje na razpolago
lastnih sredstev iz naslovov
sistema trgovanja z emisijami,
mehanizma za ogljično
prilagoditev na mejah
in prerazporejenih dobičkov
ter o ukrepih za zagotavljanje
denarnih sredstev
[2022/0071(NLE)]**

Vsebina

	Odstavek
Uvod	01–16
Novi viri lastnih sredstev, predvideni za financiranje NextGenerationEU	05–11
Lastna sredstva iz naslova spremenjenega sistema EU za trgovanje z emisijami	05–06
Lastna sredstva iz naslova mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah	07–08
Lastna sredstva iz naslova deleža preostalih dobičkov največjih in najbolj dobičkonosnih multinacionalnih podjetij, dodeljenih državam članicam	09–11
Dajanje lastnih sredstev na razpolago	12–13
Predlog	14–16
Opažanja	17–38
Splošne pripombe	17–19
Specifične pripombe	20–38
Splošne določbe	21
Računi lastnih sredstev	22–24
Izračun lastnih sredstev	25
Dajanje lastnih sredstev na razpolago	26–33
Plačilo s pridržkom in postopek pregleda	34–36
Končne določbe	37–38
Predlagane spremembe predloga	39
Zaključki	40–46
Napredek pri uvajanju novih virov lastnih sredstev	40–41
Potreba po večji skladnosti pravil za upravljanje lastnih sredstev	42–43
Potreba po tem, da se vsa pravila za dajanje lastnih sredstev na razpolago konsolidirajo v enem samem zakonodajnem aktu	44
Nezadostne podrobnosti za ustrezno oceno	45–46

Priloga

Spremembe predloga, ki jih predlaga Sodišče, in njegove pripombe nanj

RAČUNSKO SODIŠČE EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 322(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije za uredbo Sveta o načinih in postopkih za dajanje na razpolago lastnih sredstev iz naslovov sistema trgovanja z emisijami, mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah in prerazporejenih dobičkov ter o ukrepih za zagotavljanje denarnih sredstev, ki je bil sprejet 14. marca 2022¹,

ob upoštevanju zaprosila Sveta za mnenje, ki ga je Evropsko računsko sodišče (v nadaljnjem besedilu: Sodišče) prejelo 30. marca 2022,

ob upoštevanju Sklepa Sveta (EU, Euratom) 2020/2053 z dne 14. decembra 2020 o sistemu virov lastnih sredstev Evropske unije in razveljavitvi Sklepa 2014/335/EU, Euratom²,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU, Euratom) št. 609/2014 o načinih in postopkih za dajanje tradicionalnih lastnih sredstev ter lastnih sredstev iz naslovov DDV in BND na razpolago ter ukrepov za zagotavljanje denarnih sredstev³, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (EU, Euratom) 2022/615 z dne 5. aprila 2022⁴,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU, Euratom) 2021/770 z dne 30. aprila 2021 o izračunu lastnih sredstev iz naslova odpadne plastične embalaže, ki se ne reciklira, načinih in postopkih za dajanje teh lastnih sredstev na razpolago, o ukrepih za zagotavljanje denarnih sredstev in o nekaterih vidikih lastnih sredstev iz naslova BND⁵ ter

ob upoštevanju prejšnjih mnenj⁶ Sodišča o sistemu virov lastnih sredstev EU, zlasti Mnenja št. 5/2018 in Mnenja št. 2/2021;

---

¹ COM(2022) 101 final, 2022/0071 (NLE) z dne 14. marca 2022.

² UL L 424, 15.12.2020, str. 1.

³ UL L 168, 7.6.2014, str. 39.

⁴ UL L 115, 13.4.2022, str. 51.

⁵ UL L 165, 11.5.2021, str. 15.

⁶ Mnenje št. 2/2021 (UL C 402I, 5.10.2021, str. 1), Mnenje št. 11/2020 (UL C 26, 22.1.2021, str. 1), Mnenje št. 5/2018 (UL C 431, 29.11.2018, str. 1), Mnenje št. 7/2015 (UL C 5, 8.1.2016, str. 1), Mnenje št. 7/2014 (UL C 459, 19.12.2014, str. 1), Mnenje št. 2/2012 (UL C 112, 18.4.2012, str. 1), Mnenje št. 2/2008 (UL C 192, 29.7.2008, str. 1), Mnenje št. 2/2006 (UL C 203, 25.8.2006, str. 50), Mnenje št. 4/2005 (UL C 167, 7.7.2005, str. 1) in Mnenje št. 7/2003 (UL C 318, 30.12.2003, str. 1).

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) v dokumentu Komisije z naslovom Razmislek o prihodnosti financ EU je poudarjeno⁷, da je trenutni pristop financiranja prezapleten, nepregleden in poln zapletenih popravnih mehanizmov in da bi moral biti sistem v prihodnje enostaven, pošten in pregleden;
- (2) v resoluciji o reformi sistema EU za vire lastnih sredstev, ki jo je Evropski parlament sprejel marca 2018, je bilo opozorjeno na pomanjkljivosti pri tem, kako se proračun EU financira, in pozvano k daljnosežnim reformam, zlasti k uvedbi novih, drugačnih kategorij virov lastnih sredstev in ukinitvi vseh popravkov⁸ –

SPREJELO NASLEDNJE MNENJE:

---

⁷ COM(2017) 358 final z dne 28. junija 2017.

⁸ Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. marca 2018 o reformi sistema virov lastnih sredstev Evropske unije (2017/2053(INI)).

Uvod

01 NextGenerationEU (NGEU) je začasni sklad EU za podporo državam članicam pri zmanjševanju socialno-ekonomskih posledic pandemije COVID-19 in ponovnem zagonu trajnostne rasti. V okviru njega bo na voljo do 750 milijard EUR sredstev, zbranih na kapitalskih trgih. Za kritje odplačil EU za nevračljivo finančno podporo državam članicam, povezano z NextGenerationEU, so potrebni zadostni prihodki. Ta odplačila naj bi se izvrševala do konca leta 2058⁹.

02 V medinstitucionalnem sporazumu v večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027¹⁰ so se Evropski parlament, Svet in Komisija dogovorili o časovnem načrtu za uvedbo zadostnih novih virov lastnih sredstev, da bi se pokrili zneski, ki ustrezajo pričakovanim odhodkom, povezanim z odplačili za NextGenerationEU. V skladu s časovnim načrtom naj bi Komisija predlagala pet novih virov lastnih sredstev – tri leta 2021 in dva leta 2024 – ter jih uvedla za proračunske leti 2023 oziroma 2026.

03 Komisija je 22. decembra 2021 predlagala spremembo sklepa o virih lastnih sredstev¹¹, s katero naj bi se od leta 2023 postopno uvedle tri nove kategorije virov lastnih sredstev: prva iz naslova spremenjenega sistema EU za trgovanje z emisijami, druga iz naslova mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah, tretja pa iz naslova deleža preostalih dobičkov največjih in najbolj dobičkonosnih multinacionalnih podjetij, ki se dodelijo državam članicam. Ta predlog še ni bil sprejet. Hkrati se je Komisija zavezala, da bo v prvi polovici leta 2022 predlagala nova pravila za dajanje novih lastnih sredstev na razpolago.

---

⁹ Uredba Sveta (EU) 2020/2094 z dne 14. decembra 2020 o vzpostavitvi Instrumenta Evropske unije za okrevanje v podporo okrevanju po krizi zaradi COVID-19, UL L 433I, 22.12.2020, str. 23.

¹⁰ Medinstitucionalni sporazum z dne 16. decembra 2020 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju ter novih virih lastnih sredstev, vključno s časovnim načrtom za uvedbo novih virov lastnih sredstev (UL L 433I, 22.12.2020, str. 28).

¹¹ Predlog sklepa Sveta o spremembi Sklepa (EU, Euratom) 2020/2053 o sistemu virov lastnih sredstev Evropske unije, COM(2021) 570 final 2021/0430 (CNS).

04 Komisija je 14. marca 2022 Svetu predložila predlog uredbe o načinih in postopkih za dajanje na razpolago lastnih sredstev iz naslovov sistema trgovanja z emisijami, mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah in prerazporejenih dobičkov ter o ukrepih za zagotavljanje denarnih sredstev (v nadaljnjem besedilu: predlog). Svet je Sodišče 30. marca 2022 zaprosil za mnenje o tem predlogu.

Novi viri lastnih sredstev, predvideni za financiranje NextGenerationEU

Lastna sredstva iz naslova spremenjenega sistema EU za trgovanje z emisijami

05 Sistem EU za trgovanje z emisijami je trg ogljika v EU, na katerem podjetja kupujejo ali prejemajo pravice do emisij. Komisija predlaga, da se 25 % prihodkov, ustvarjenih s pravicami, ki se prodajo pri trgovanju z emisijami in so povezane z lastnimi sredstvi, nameni proračunu EU. To vključuje prihodke iz sedanjega sistema trgovanja z emisijami za nepremične naprave in letalstvo, za katere naj bi se na dražbi prodajale dodatne pravice, ter razširitev tega sistema na pomorski promet in uvedbo ločenega sistema trgovanja z emisijami za cestni promet in stavbe.

06 Komisija je v sklepu o virih lastnih sredstev predlagala tudi začasni solidarnostni mehanizem (glej odstavek **03**). Z njim se uvaja najvišji prispevek za države članice z nižjimi dohodki in visoko ogljično intenzivnostjo ter minimalni prispevek za države članice s tipično višjimi dohodki in nizko ogljično intenzivnostjo. Komisija ocenjuje, da se bo z lastnimi sredstvi iz naslova sistema trgovanja z emisijami v povprečju ustvarilo približno 12 milijard EUR na leto za proračun EU za obdobje 2026–2030.

Lastna sredstva iz naslova mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah

07 V okviru mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah (CBAM) se za proizvode, uvožene v EU, katerih proizvodnja je odvisna od emisij, določi cena ogljika, ki ustreza ceni, ki bi se plačala, če bi bilo blago proizvedeno na enotnem trgu. O sprejetju tega mehanizem trenutno poteka zakonodajna razprava¹².

---

¹² Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah, COM(2021) 564 final 2021/0214(COD).

08 Uvozniki bodo morali za uvoz takih proizvodov v EU kupiti kupone CBAM. Cena kuponov se bo izračunala na podlagi tedenske povprečne cene pravic iz sistema trgovanja z emisijami na dražbi in bo izražena v eurih na tono izpuščenega CO₂. Komisija predlaga, da se 75 % prihodkov, ki jih države članice zberejo v okviru mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah, nameni proračunu EU. Po pričakovanjih naj bi se s tem mehanizmom začeli ustvarjati prihodki za proračun EU po prehodnem obdobju, načrtovanem med letoma 2023 in 2025. Ocenjuje se, da se bo z mehanizmom v povprečju ustvarila približno 1 milijarda EUR na leto za proračun EU za obdobje 2026–2030.

Lastna sredstva iz naslova deleža preostalih dobičkov največjih in najbolj dobičkonosnih multinacionalnih podjetij, dodeljenih državam članicam

09 Komisija predlaga, da države članice v proračun EU prispevajo nacionalni prispevek, in sicer na podlagi deleža preostalih dobičkov največjih in najbolj dobičkonosnih multinacionalnih podjetij, ki se prerazporedijo državam članicam. Države članice bodo upravičene do deleža prerazporejenih dobičkov multinacionalnih podjetij, povezanih z blagom ali storitvami, ki se uporabljajo ali porabijo v njihovih jurisdikcijah.

10 Ta vir lastnih sredstev temelji na reformi mednarodnega davčnega okvira, o kateri se je oktobra 2021 dogovorilo več kot 130 članic vključujočega okvira OECD/G20 za preprečevanje erozije davčne osnove in preusmerjanja dobička. Cilj prvega stebra tega sporazuma je omogočiti sodelujočim državam, da obdavčijo delež preostalih dobičkov največjih multinacionalnih podjetij na svetu. O tem predlogu trenutno potekajo razprave na mednarodni ravni. Komisija zato še ni sprejela predloga sektorske zakonodaje.

11 V okviru tega predlaganega vira lastnih sredstev bi države članice v proračun EU prispevale 15 % deleža obdavčljivih dobičkov multinacionalnih podjetij, ki se jim dodelijo. Ocenjuje se, da se bo s tem virom lastnih sredstev ustvarilo med 2,5 in 4 milijardami EUR prihodkov na leto za proračun EU.

Dajanje lastnih sredstev na razpolago

12 Uredbi o dajanju lastnih sredstev na razpolago, ki dopolnjujeta sklep o virih lastnih sredstev, sta stebra sistema financiranja EU. V njih so določeni postopki in roki za dajanje lastnih sredstev na razpolago Komisiji, in sicer:

- o Uredba (EU, Euratom) št. 609/2014 (MAR1) se nanaša na tradicionalna lastna sredstva ter lastna sredstva iz naslovov davka na dodano vrednost (DDV) in bruto nacionalnega dohodka (BND),
- o Uredba (EU, Euratom) 2021/770 (MAR2) zajema nov vir lastnih sredstev iz naslova odpadne plastične embalaže, ki se ne reciklira.

13 Če bodo predlagane spremembe sklepa o virih lastnih sredstev, opisane v odstavkih **05** do **11**, sprejete, bodo z njimi v sistem financiranja EU uvedeni trije novi viri lastnih sredstev. O njih trenutno poteka zakonodajna razprava, vendar je Komisija že v tej zgodnji fazi predstavila predlog za uvedbo posebne uredbe o dajanju lastnih sredstev na razpolago za nov vir lastnih sredstev (MAR3) (glej odstavek **04**). Mnenje Sodišča o tem predlogu je predstavljeno v nadaljevanju.

Predlog

14 Po mnenju Komisije se s predlogom uvajajo praktične ureditve, vključno z ukrepi za kontrolo, nadzor in pregled dodatnih virov lastnih sredstev, predlaganih v spremenjenem sklepu o virih lastnih sredstev. Njegova struktura odraža ali povzema določbe uredb MAR1 in MAR2 v zvezi s shranjevanjem dokumentov, upravnim sodelovanjem, računi lastnih sredstev, ureditvijo z ministrstvi za finance in ureditvijo knjiženja ter upravljanjem denarnih sredstev.

15 Predlog določa pravila za dajanje dodatnih treh virov lastnih sredstev na razpolago. Vključuje tudi določbe o plačilih s pridržki in postopkih pregleda ter obrestih, ki se plačajo, če so lastna sredstva dana na razpolago z zamudo.

16 Komisija v predlogu ponovno navaja, da bi bilo treba, ko bo dosežen dogovor o predlogu, določbe o dajanju vseh lastnih sredstev na razpolago združiti ter se tako izogniti vzporednemu obstoju več uredb (MAR1, MAR2 in MAR3) in zagotoviti pravno skladnost v skladu z agendo EU za boljše pravno urejanje¹³.

---

¹³ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Boljše pravno urejanje: združujemo moči za pripravo boljše zakonodaje, COM(2021) 219 final z dne 29. aprila 2021.

Opažanja

Splošne pripombe

17 Z izjemo glavnega dela predlaganega vira lastnih sredstev iz naslova sistema trgovanja z emisijami sektorska zakonodaja za nove vire lastnih sredstev iz predloga še ni odobrena. Zakonodajni postopek za razširitev sistema trgovanja z emisijami na emisije iz morskega in cestnega prometa ter iz stavb in za sprejetje mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah še ni končan. Tudi osnova za izračun preostalih dobičkov največjih in najbolj dobičkonosnih multinacionalnih podjetij, ki se dodelijo državam članicam, še ni bila določena. Ker delo v zvezi z večstransko konvencijo za izvajanje vključujočega okvira Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) ter G20 za preprečevanje erozije davčne osnove in preusmerjanja dobička¹⁴ trenutno še poteka, je Komisija napovedala, da bo predlog direktive Sveta predstavila v letu 2022.

18 Komisija zato še ni vzpostavila notranjih postopkov za upravljanje predlaganih novih virov lastnih sredstev. Ti vključujejo postopke za izračun, določitev in izterjavo prihodkov. Zaradi pomanjkanja razpoložljivih informacij o delovanju takih postopkov je področje uporabe tega mnenja omejeno.

19 Sodišče je že v preteklosti poročalo, da je sistem virov lastnih sredstev zapleten in premalo transparenten¹⁵. Glede na spremembo sklepa o virih lastnih sredstev, ki jo predlaga Komisija in s katero se uvajajo trije novi viri lastnih sredstev, se s predlogom uvajajo specifični sklopi pravil in načinov za dajanje teh sredstev na razpolago. Ta pravila in načini se razlikujejo od tistih, ki se uporabljajo za obstoječe vire lastnih sredstev (glej odstavke **21** do **38**). Sodišče zato meni, da sistem financiranja EU ostaja zapleten.

---

¹⁴ Izjava o dvostebni rešitvi za obravnavanje davčnih izzivov, ki izhajajo iz digitalizacije gospodarstva, *OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting Project*, 8. oktober 2021.

¹⁵ Sodišče je v mnenjih št. 2/2012 in št. 2/2006 izrazilo zaskrbljenost zaradi zapletenosti in nezadostne transparentnosti sedanjega (in preteklega) sistema virov lastnih sredstev, s katerimi se financira proračun EU.

Specifične pripombe

20 Sodišče poleg zgoraj navedenega daje tudi specifične pripombe glede naslednjih poglavij predloga (s sklicevanjem na ustrezne določbe):

- (a) Splošne določbe (predlagani člani 1 do 4);
- (b) Računi lastnih sredstev (predlagana člena 5 in 6);
- (c) Izračun lastnih sredstev (predlagani člani 7 do 9);
- (d) Dajanje lastnih sredstev na razpolago (predlagani člani 10 do 17);
- (e) Plačilo s pridržkom in postopek pregleda (predlagana člena 18 in 19);
- (f) Končne določbe (predlagana člena 21 in 22).

Splošne določbe

21 Komisija predlaga, da bi bilo **obdobje shranjevanja dokazil** tri leta za lastna sredstva iz naslova sistema trgovanja z emisijami in pet let za lastna sredstva iz naslovov mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah in prerazporejenih dobičkov¹⁶. Za druge, že obstoječe vire lastnih sredstev že veljajo različna obdobja shranjevanja dokumentov, in sicer tri leta za tradicionalna lastna sredstva, štiri leta za lastna sredstva iz naslovov BND in DDV ter pet let za lastna sredstva iz naslova odpadne plastične embalaže, ki se ne reciklira. Predlagana obdobja shranjevanja dokazil se sicer razlikujejo, vendar Sodišče kljub temu z zadovoljstvom ugotavlja, da so skladna z rokom za popravek vsakega od virov lastnih sredstev (glej odstavek **32**).

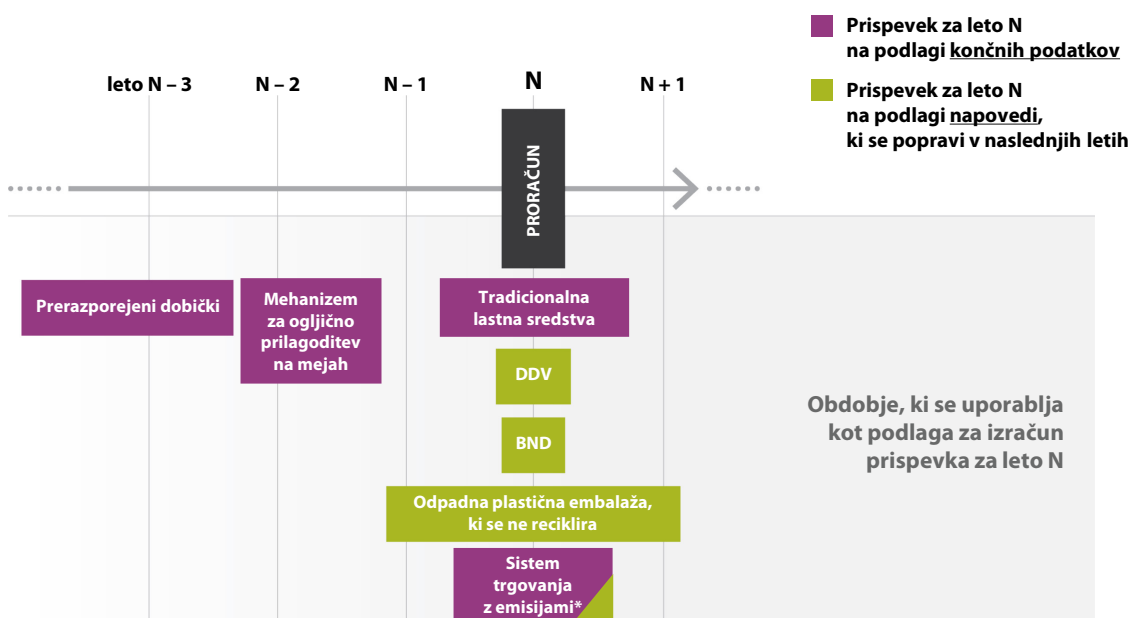
¹⁶ Člen 2 predloga.

Računi lastnih sredstev

22 Kar zadeva knjiženje lastnih sredstev na račune, predlog določa različna referenčna leta, ki se uporabljajo za izračun prispevkov za dani proračun (glej [sliko 1](#)):

- o proračunsko leto v primeru lastnih sredstev iz naslova sistema trgovanja z emisijami¹⁷,
- o dve leti pred proračunskim letom v primeru lastnih sredstev iz naslova mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah¹⁸,
- o tri leta pred proračunskim letom v primeru lastnih sredstev iz naslova prerazporejenih dobičkov¹⁹.

Slika 1 – Obdobje izračuna za različne vire lastnih sredstev

* Prispevki iz sistema trgovanja z emisijami temeljijo na končnih zneskih, prilagoditve za začasni solidarnostni mehanizem (glej odstavek [06](#)) pa na napovedih.

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi Uredbe Sveta (EU, Euratom) 2021/770, Uredbe Sveta (EU, Euratom) št. 609/2014 in predloga

¹⁷ Člen 5(3) in člen 7(1) predloga.

¹⁸ Člen 5(4) in člen 8 predloga.

¹⁹ Člen 5(5) in člen 9 predloga.

23 Medtem ko je predlagani pristop za lastna sredstva iz naslova sistema trgovanja z emisijami podoben pristopu, ki se uporablja za tradicionalna lastna sredstva, pa pri predlaganem pristopu za lastna sredstva iz naslovov mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah in prerazporejenih dobičkov ni več povezave med referenčnim letom za izračun nacionalnih prispevkov in letom, v katerem je te treba zagotoviti v proračun EU. To pomeni, da prispevek držav članic v proračun EU ni povezan z zadevnim referenčnim letom, v katerem je treba financirati odhodke.

24 Pristop za lastna sredstva iz naslovov mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah in prerazporejenih dobičkov se razlikuje od obstoječih pristopov, ki se uporabljajo za trenutno operativna lastna sredstva, in predlaganega pristopa za lastna sredstva iz naslova sistema trgovanja z emisijami. Lastna sredstva iz naslovov BND, DDV in odpadne plastične embalaže, ki se ne reciklira, se v proračun vključijo na podlagi napovedi zneskov za proračunsko leto. Ti se določijo vnaprej in nato v naslednjih letih prilagodijo (prek mehanizma za obračun in prilagoditve na podlagi obračuna). Vendar Sodišče priznava, da se zaradi predlaganega načina za lastna sredstva iz naslovov mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah in prerazporejenih dobičkov povečuje predvidljivost. Poleg tega se lahko zmanjša upravno breme, povezano z upravljanjem lastnih sredstev, saj ni potrebe po postopku obračuna v prihodnjih letih.

Izračun lastnih sredstev

25 Predlagane metode za izračun treh novih virov lastnih sredstev²⁰ so močno odvisne od odobritve spremembe sklepa o virih lastnih sredstev, ki jo je predlagala Komisija, odobritve sektorske zakonodaje, ki je v postopku razprav ali bo predlagana, in razvoja postopkov za njihovo upravljanje (glej odstavka **17** in **18**). Sodišče zato ne more opraviti celovite ocene predlaganih določb za izračun teh novih virov prihodkov.

---

²⁰ Členi 7 do 9 predloga.

Dajanje lastnih sredstev na razpolago

Časovni načrt za dajanje lastnih sredstev na razpolago

26 Komisija predlaga, da se vsa nova lastna sredstva dajo na razpolago prvi delovni dan v mesecu:

- lastna sredstva iz naslova sistema trgovanja z emisijami bodo dana na razpolago prvi delovni dan drugega meseca, ki sledi mesecu, v katerem je bila pravica določena²¹,
- lastna sredstva iz naslova prerazporejenih dobičkov bodo dana na razpolago prvi delovni dan vsakega meseca (zneski znašajo eno dvanajstino zneska iz poročila, ki so ga države članice poslale v preteklem letu)²²,
- lastna sredstva iz naslova mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah bodo dana na razpolago vsako leto prvi delovni dan februarja²³.

27 Obstoječa lastna sredstva se prav tako dajo na razpolago prvi delovni dan vsakega meseca (razen tradicionalnih lastnih sredstev, ki se dajo na razpolago prvi delovni dan po 19. dnevu drugega meseca, ki sledi mesecu, v katerem je bila pravica določena). Sodišče odobrava uskladitev časovnega načrta za dajanje lastnih sredstev na razpolago.

Obračun, popravki in prilagoditve

28 Predlog vključuje postopek za obračun „skupnega zneska prilagoditve“²⁴ lastnih sredstev iz naslova sistema trgovanja z emisijami²⁵. Namen tega postopka je vključiti najnovejše podatke o BND in sistemu trgovanja z emisijami, da bi se v naslednjih letih prilagodili prispevki držav članic v danem letu. Komisija bo države članice do 1. februarja obvestila o rezultatih tega postopka obračuna, vsaka država članica pa bo prvi delovni dan marca naslednjega leta knjižila na račun neto znesek, ki iz tega izhaja.

---

²¹ Člen 11 predloga.

²² Člen 15 predloga.

²³ Člen 13 predloga.

²⁴ Člen 7(4) predloga.

²⁵ Člen 12 predloga.

29 Predlog vsebuje tudi določbe za popravek in prilagoditev lastnih sredstev iz naslovov mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah²⁶ in prerazporejenih dobičkov²⁷. Na podlagi teh popravkov in prilagoditev se bodo prispevki, dani v danem letu, spremenili in bodo zabeleženi v poročilu za naslednje leto. Za lastna sredstva iz naslova mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah bodo države članice zneske zadevnih prilagoditev dale na razpolago prvi delovni dan februarja v letu, ki sledi letu, v katerem je vsaka država članica poslala svoje letno poročilo. Za lastna sredstva iz naslova prerazporejenih dobičkov se bo prilagoditev dala na razpolago po dvanajstih prvi delovni dan vsakega meseca v letu, ki sledi letu, v katerem vsaka država članica pošlje svoje letno poročilo. V predlagani določbi ni navedeno, kdaj bi morala Komisija države članice obvestiti o teh popravkih in prilagoditvah, da bi jih te po potrebi vključile v naslednje letno poročilo. Z določitvijo roka bi se dodatno izboljšala predvidljivost za države članice.

30 Predlagani postopki se v nekaterih vidikih razlikujejo od tistih, ki se uporabljajo za obstoječe vire lastnih sredstev. Za lastna sredstva iz naslovov DDV in BND Komisija rezultate postopka obračuna, ki vključuje nekatere popravke, sporoči do 1. februarja, vsaka država članica pa knjiži neto znesek na račun prvi delovni dan marca naslednjega leta. Za lastna sredstva iz naslova odpadne plastične embalaže, ki se ne reciklira, bodo zneski dani na razpolago prvi delovni dan junija istega leta.

31 Sodišče priznava, da se za obračune pri napovedih ter za popravke in prilagoditve pri zbranih prihodkih sicer lahko uporabljajo različna pravila, vendar je njihov namen isti, in sicer popraviti zneske lastnih sredstev, ki so bila dana na razpolago v prejšnjih letih. Zato meni, da bi bilo mogoče določbe dodatno uskladiti in s tem zmanjšati zapletenost.

---

²⁶ Člen 14 predloga.

²⁷ Člen 16 predloga.

Rok za popravke

32 Komisija predlaga, da se lastna sredstva iz naslova sistema trgovanja z emisijami po 31. decembru tretjega leta po zadevnem letu več ne spreminjajo²⁸. Isti rok velja tudi za tradicionalna lastna sredstva. Za lastna sredstva iz naslovov mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah in prerazporejenih dobičkov je predlagani rok za spremembe 31. julij petega leta²⁹. V **tabeli 1** je primerjava rokov za popravke predlaganih in obstoječih virov lastnih sredstev, ki jo je pripravilo Sodišče. Vsak vir lastnih sredstev ima drugačen rok, po katerem morebitnih sprememb za namene lastnih sredstev ni mogoče več upoštevati. Te razlike je sicer mogoče deloma upravičiti s specifičnimi značilnostmi posameznih virov lastnih sredstev, vendar Sodišče meni, da bi bilo mogoče roke za popravke dodatno uskladiti.

Tabela 1 – Rok za popravke (zastaranje) za različne vire lastnih sredstev

Vrsta lastnih sredstev 	Pravna podlaga 	Rok za popravke
Tradicionalna lastna sredstva	Uredba št. 609/2014 (MAR1)	31. december <u>tretjega leta</u>
Lastna sredstva iz naslova DDV	Uredba št. 1553/1989	31. julij <u>četrtega leta</u>
Lastna sredstva iz naslova BND	Uredba št. 609/2014 (MAR1)	30. november <u>četrtega leta</u>
Lastna sredstva iz naslova odpadne plastične embalaže, ki se ne reciklira	Uredba 2021/770 (MAR2)	31. julij <u>petega leta</u>
Lastna sredstva iz naslova sistema trgovanja z emisijami	predlog (člen 6)	31. december <u>tretjega leta</u>
Lastna sredstva iz naslova mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah	predlog (člen 14)	31. julij <u>petega leta</u>
Lastna sredstva iz naslova prerazporejenih dobičkov	predlog (člen 16)	31. julij <u>petega leta</u>

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi Uredbe Sveta (EU, Euratom) 2021/770, Uredbe Sveta (EGS, Euratom) št. 1553/1989, Uredbe Sveta (EU, Euratom) št. 609/2014 in predloga

²⁸ Člen 6 predloga.

²⁹ Člen 14(3) in člen 16(3) predloga.

Obresti na zneske, dane na razpolago z zamudo

33 Obresti na zneske, ki so bili dani na razpolago z zamudo, se izračunajo v skladu s pristopom, določenim v uredbi MAR1, in sicer vključno s pragom 1 000 EUR, pod katerim se izterjava obresti opusti³⁰. Sodišče z zadovoljstvom ugotavlja, da to odraža vrednost, določeno za tradicionalna lastna sredstva ter lastna sredstva iz naslovov DDV in BND, vendar ugotavlja tudi, da je prag za opustitev izterjave obresti na zneske, dane na razpolago z zamudo, za lastna sredstva iz naslova odpadne plastične embalaže, ki se ne reciklira, le 500 EUR³¹.

Plačilo s pridržkom in postopek pregleda

34 **Plačilo s pridržkom** je dovoljeno le v primeru lastnih sredstev iz naslovov mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah in prerazporejenih dobičkov³². Taki postopki obstajajo tudi za tradicionalna lastna sredstva in lastna sredstva iz naslova DDV. Vendar Sodišče ugotavlja, da obstoječa in predlagana pravila za lastna sredstva iz naslovov sistema trgovanja z emisijami, BND in odpadne plastične embalaže, ki se ne reciklira, take možnosti ne predvidevajo.

35 V predlogu je navedeno, da se **postopek pregleda** uporablja za lastna sredstva iz naslovov mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah in prerazporejenih dobičkov³³. Postopek je zelo podoben postopku za tradicionalna lastna sredstva, ki je bil nedavno uveden z uredbo MAR1³⁴. Vendar se ta postopek razlikuje od postopkov iz Uredbe Sveta (EGS, Euratom) št. 1553/89 za lastna sredstva iz naslova DDV in iz uredbe MAR2 za lastna sredstva iz naslova odpadne plastične embalaže, ki se ne reciklira. Poleg tega Sodišče ugotavlja, da Komisija ni predlagala uvedbe postopka pregleda za lastna sredstva iz naslova sistema trgovanja z emisijami. V [tabeli 2](#) je primerjalna analiza

---

³⁰ Člen 17 predloga.

³¹ Glej člen 11(3) Uredbe Sveta (EU, Euratom) 2021/770 z dne 30. aprila 2021 o izračunu lastnih sredstev iz naslova odpadne plastične embalaže, ki se ne reciklira, načinih in postopkih za dajanje teh lastnih sredstev na razpolago, o ukrepih za zagotavljanje denarnih sredstev in o nekaterih vidikih lastnih sredstev iz naslova bruto nacionalnega dohodka.

³² Člen 18 predloga.

³³ Člen 19 predloga.

³⁴ Uredba Sveta (EU, Euratom) 2022/615 z dne 5. aprila 2022 o spremembi Uredbe (EU, Euratom) št. 609/2014, da se poveča predvidljivost za države članice in pojasnijo postopki za reševanje sporov pri dajanju tradicionalnih lastnih sredstev ter lastnih sredstev iz naslovov DDV in BND na razpolago, UL L 115, 13.4.2022, str. 51.

postopkov pregleda za obstoječe in predlagane vire lastnih sredstev, ki jo je pripravilo Sodišče.

Tabela 2 – Primerjava postopkov pregleda za lastna sredstva iz obstoječih pravnih aktov in iz predloga

Vrsta lastnih sredstev	Pravna podlaga	Postopek se zaključi z odločitvijo Komisije	Ali država članica lahko vloži ničnostno tožbo pred Sodiščem Evropske unije?	Ali država članica lahko vloži tožbo zaradi neupravičene obogatitve pred Sodiščem Evropske unije?
Tradicionalna lastna sredstva	Uredba št. 609/2014 (MAR1)			
Lastna sredstva iz naslova DDV	Uredba št. 1553/1989			
Lastna sredstva iz naslova BND	Uredba št. 609/2014 (MAR1)	Postopek pregleda ni predviden		
Lastna sredstev iz naslova odpadne plastične embalaže, ki se ne reciklira	Uredba 2021/770 (MAR2)			
Lastna sredstva iz naslova sistema trgovanja z emisijami	predlog	Postopek pregleda ni predviden		
Lastna sredstva iz naslova mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah	predlog			
Lastna sredstva iz naslova prerazporejenih dobičkov	predlog			

Vir: Evropsko računsko sodišče na podlagi Uredbe Sveta (EU, Euratom) 2021/770, Uredbe Sveta (EGS, Euratom) št. 1553/1989, Uredbe Sveta (EU, Euratom) št. 609/2014 in predloga

36 Sodišče je v Mnenju št. 2/2021 predlagalo, da se predlaga enoten postopek pregleda za dajanje lastnih sredstev na razpolago, saj je zaradi različnih postopkov pregleda sistem financiranja EU bolj zapleten. Pri tem stališču vztraja in ponovno poudarja, da bi bilo treba s tem postopkom zagotoviti ravnovesje med pravico držav članic do obrambe in potencialnim upravnim bremenom za Komisijo ter specifičnimi značilnostmi posameznih virov prihodkov in pravnimi okviri, ki se uporabljajo zanje³⁵.

³⁵ Glej predlog 2 Mnenja Sodišča št. 2/2021.

Končne določbe

37 Komisija predlaga, da se sedanja uredba uporablja od 1. januarja 2023. Vendar se bodo določbe o **začetku veljavnosti** v zvezi z lastnimi sredstvi iz naslova prerazporejenih dobičkov uporabljale od datuma začetka uporabe direktive, ki jo je treba še pripraviti in odobriti, ali od dneva začetka veljavnosti večstranske konvencije, pri čemer se upošteva poznejši datum³⁶. To ustvarja negotovost glede tega, kdaj bodo učinki tega vira lastnih sredstev vidni.

38 Poleg tega Sodišče ugotavlja, da predlagane spremembe direktive o sistemu trgovanja z emisijami (glej odstavek **05**) in sektorske zakonodaje o mehanizmu za ogljično prilagoditev na mejah (glej odstavek **07**) morda ne bodo odobrene do 1. januarja 2023, kar bi lahko povzročilo zamude pri uporabi zadevnih lastnih sredstev in zaradi retroaktivnega izračuna nacionalnih prispevkov ob začetku veljavnosti sklepa o virih lastnih sredstev znatno vplivalo na proračune držav članic.

---

³⁶ Člen 22 predloga.

Predlagane spremembe predloga

39 V *Prilogi* sta navedeni manjša sprememba predloga, ki jo predlaga Sodišče, in pripomba v zvezi z njo. Sodišče odsvetuje vsakršne spremembe, s katerimi bi se pravila za dajanje novih virov lastnih sredstev na razpolago razlikovala od pravil, ki se uporabljajo za obstoječa tradicionalna lastna sredstva ter obstoječa lastna sredstva iz naslovov BND, DDV in odpadne plastične embalaže, ki se ne reciklira.

Zaključki

Napredek pri uvajanju novih virov lastnih sredstev

40 Sodišče odobrava predlog, ki ga je Komisija sprejela v okviru časovnega načrta za uvedbo novih virov lastnih sredstev, ki je vključen v medinstitucionalni sporazum v večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027. Njegova struktura odraža obstoječi uredbi MAR1 in MAR2 (glej odstavek [14](#)), zato bo konsolidacija pravil o dajanju lastnih sredstev na razpolago v prihodnosti lažja.

41 Sodišče se je seznanilo z novimi pristopi in načini, ki jih je Komisija predlagala za zasnovo novih virov prihodkov, zlasti v zvezi z izračunom lastnih sredstev iz naslovov mehanizma za ogljico prilagoditev na mejah in prerazporejenih dobičkov, pri katerih se namesto napovedi uporabljajo dejanski podatki, zato obračunavanje ni več potrebno (glej odstavek [24](#)). Po mnenju Sodišča to prispeva k večji predvidljivosti in lahko zmanjša upravno breme upravljanja lastnih sredstev.

Potreba po večji skladnosti pravil za upravljanje lastnih sredstev

42 Sodišče ugotavlja, da pravila, ki se s predlogom uvajajo za upravljanje lastnih sredstev, niso vedno skladna s pravili iz Uredbe Sveta (EU, Euratom) št. 609/2014 (ki se uporablja za tradicionalna lastna sredstva ter lastna sredstva iz naslovov BND in DDV), Uredbe Sveta (EU, Euratom) 2021/770 (ki se uporablja za lastna sredstva iz naslova odpadne plastične embalaže, ki se ne reciklira) in Uredbe Sveta (EGS, Euratom) št. 1553/89 (ki se uporablja za lastna sredstva iz naslova DDV).

43 Sodišče se je sicer seznanilo s posebnimi značilnostmi novih predlaganih virov lastnih sredstev, vendar meni, da je mogoča večja uskladitev, kar zadeva referenčna leta, ki se uporabljajo za izračun zadevnih lastnih sredstev (glej odstavke [22](#) do [24](#)), postopek njihovega obračuna in prilagoditve (glej odstavke [28](#) do [31](#)), roke za popravke (glej odstavek [32](#)), prag za opustitev izterjave obresti na plačila, izvršena z zamudo (glej odstavek [33](#)), in postopke pregleda (glej odstavka [35](#) in [36](#)). Komisiji predlaga, naj razmisli o čim večjem zmanjšanju razlik med pravili, in sicer najpozneje pri združitvi uredb MAR1, MAR2 in MAR3.

Potreba po tem, da se vsa pravila za dajanje lastnih sredstev na razpolago konsolidirajo v enem samem zakonodajnem aktu

44 Komisija je v predlogu navedla, da bi bilo treba v prihodnosti, ko bo dosežen dogovor o novih virih prihodkov, vse določbe o dajanju lastnih sredstev na razpolago združiti. Sodišče se je s tem ciljem seznanilo, vendar ugotavlja, da združitev vseh teh določb še ni bila predlagana. Ponovno poudarja, da bi enoten zakonodajni akt s celovitim sklopom določb za dajanje lastnih sredstev na razpolago pripomogel k poenostavitvi in večji transparentnosti sistema³⁷. Komisijo zato poziva, naj predlaga, da se vsa pravila konsolidirajo v enotni uredbi o dajanju lastnih sredstev na razpolago.

Nezadostne podrobnosti za ustrezno oceno

45 Opažanja Sodišča sicer temeljijo na javnih informacijah in drugih podatkih, pridobljenih od Komisije, vendar predlog večinoma temelji na predlogih Komisije za sektorsko zakonodajo EU ali na pripravljalnem delu za oblikovanje teh predlogov (glej odstavek 17). To so ključni dokumenti, na podlagi katerih lahko Sodišče pripravi mnenje, ki temelji na izčrpnih informacijah, kot zahteva člen 322(2) PDEU.

46 Ker so ti novi viri lastnih sredstev pomemben element sistema financiranja EU, bi bilo po mnenju Sodišča dobro, da se Evropski parlament in Svet z njim ponovno posvetujeta, ko bodo na voljo vse podrobnosti o delovanju virov lastnih sredstev iz naslovov mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah in prerazporejenih dobičkov.

To mnenje je sprejel senat V, ki ga vodi Tony Murphy, član Evropskega računskega sodišča, v Luxembourggu 5. julija 2022.

Za Evropsko računsko sodišče

Klaus-Heiner Lehne
predsednik

---

³⁷ Odstavek 12 Mnenja št. 5/2018 in odstavek 37 Mnenja št. 2/2021.

Priloga

Spremembe predloga, ki jih predlaga Sodišče, in njegove pripombe nanj

Besedilo predloga	Predlagana sprememba	Opomba
<p>Člen 5(5)</p> <p>„Vsaka država članica do 31. julija [...] Komisiji pošlje [...], izračunanimi v skladu s členom 15 [...].“</p>	<p>„Vsaka država članica do 31. julija [...] Komisiji pošlje [...], izračunanimi v skladu s členom ~~15~~ [...].“</p>	<p>Besedilo predloga vsebuje nepravilen sklic na zadevni člen.</p>